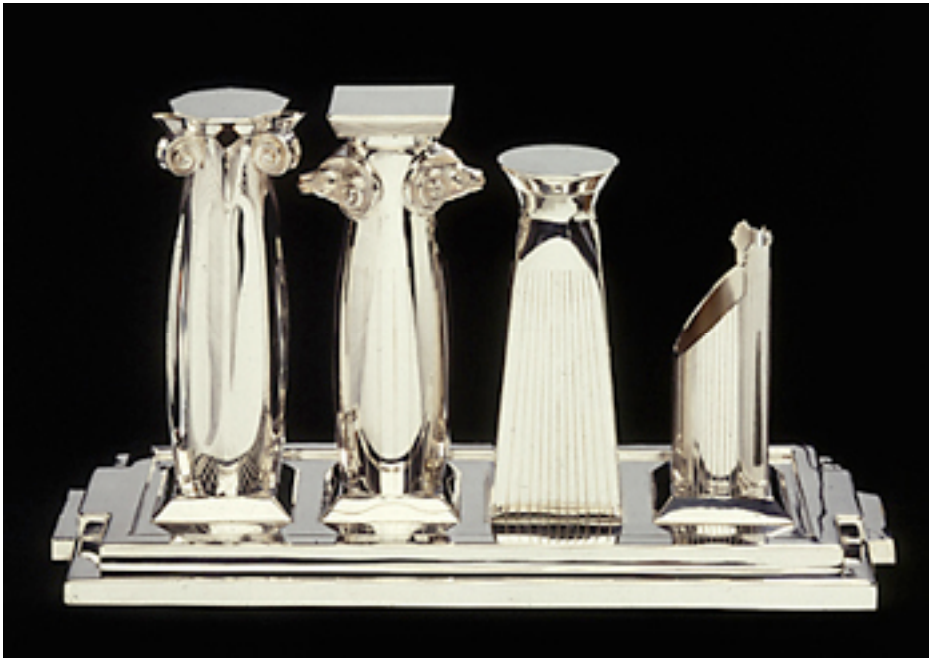

© Copyright 2011 Uitgeverij Lambo bv Arnhem

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, digitaal door fotokopieën of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Postmoderne architectuur, Charles Jencks

De Amerikaan Charles Jencks (1939) is behalve een architect, landschapsarchitect en ontwerper ook een theoreticus van de moderne en postmoderne architectuur, wiens boeken hierover algemeen worden gewaardeerd. Hoewel hij niet de bedenker is van de term 'postmodernisme', heeft zijn boek *The Language of Postmodern Architecture* uit 1977 die term algemeen ingang doen vinden. Jencks definieerde het postmodernisme als een 'populistische, pluralistische kunst, die onmiddellijk communiceert'.

Charles Jencks: Tea & Coffe Plaza, 1983

Op 'The Presence of the Past', onderdeel Biënnale van Venetië in 1980 werd de 'Stada Nuovissima' gepresenteerd. De 'straat' bestond uit twintig voorgevels van onder andere Robert Venturi, Charles Moore en Ricardo Bofill. Deze architecten hadden al eerder met hun manier van bouwen gebroken met het puur functionele, zakelijke en onpersoonlijke modernisme, dat voor de Tweede Wereldoorlog door een aantal vooraanstaande architecten was gepropageerd als de enige stijl die zou passen bij het moderne leven. Venturi protesteerde met zijn 'less is a bore' tegen het credo 'less is more' van Ludwig Mies van der Rohe.

De façades van 'straat' op de Biënnale van Venetië in 1980 bevatten kenmerken die nu algemeen geassocieerd worden met het postmodernisme, zoals klassieke zuilen en timpanen. In de architectuur van de Spaanse architect Bofill vind je de speelse maar pompeuze toepassing van deze elementen terug in een paar nieuwe woonwijken die hij eerder in Parijs opzette (o.a. *Les Espaces d'AbraXus* (1978) in Marne La Vallée). *Les Espaces AbraXus* bestaat uit drie gebouwen (Theater, Paleis en Triomfboog). *Le Théâtre* vormt een Grieks openluchttheater met een podium, waarop de bewoners acteren als spelers in een architecturale omgeving.

Jencks omschreef het postmodernisme ondermeer als teatraal en kitscherig. Het zou ook proberen een soort 'instant' architectuurgeschiedenis op te roepen met zijn gebruik van kolommen, frontons en rustica. Verder valt het gebruik op van opzichtige pastelkleuren, wat ook deel uitmaakt van het gebrek aan ernst.

De voortuin van het Scottish National Museum is verrijkt met een land art project van zijn hand in de vorm van een heuvel en cirkelbogen van met gras begroeide landtongen en gebogen stroken water.